

Kulturdepartementet,
Regeringskansliet

Remiss av departementsskrivelsen Långsiktighet och stadga i arbetet framåt - en myndighet för romska frågor (Ds 2019:15)

Datainspektionen har granskat skrivelsen huvudsakligen utifrån myndighetens uppgift att arbeta för att människors grundläggande fri- och rättigheter skyddas i samband med behandling av personuppgifter.

I skrivelsen föreslås att ett nationellt center för romska frågor i form av en statlig förvaltningsmyndighet ska inrättas. Myndigheten ska få namnet Myndigheten för romska frågor.

Myndigheten för romska frågor föreslås ha ett nationellt ansvar att främja arbetet med mänskliga rättigheter för den nationella minoriteten romer, bland annat genom att vara ett stöd i arbetet med att motverka antiziganism. Utredningen bedömer att den nya myndigheten kommer att behandla personuppgifter endast i begränsad utsträckning eftersom dess uppdrag huvudsakligen är inriktat på åtgärder av övergripande karaktär, i förhållande till andra organisationer.

Datainspektionen kan konstatera att även om myndigheten föreslås ha uppgifter av övergripande karaktär, består dess kärnverksamhet i att förbättra situationen för en etnisk minoritet som bedöms ha sämre möjligheter än icke-romer att vara en del av befintliga strukturer i samhället och utsätts för diskriminering inom alla områden i vardagslivet. Det är viktigt att det görs en kartläggning av vilka personuppgifter som Myndigheten för romska frågor kommer behandla.

För att en behandling av personuppgifter alls ska få utföras måste det finnas en rättslig grund enligt artikel 6. Exempelvis finns i artikel 6.1 c och e rättsliga grunder som typiskt sett kan bli aktuella när en myndighet fullgör

ålagda uppgifter; behandling som är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige samt behandling som är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning. I det sammanhanget bör uppmärksammas att i dessa fall uppställs enligt artikel 6.3 vissa krav på nationell reglering, som då ska uppfylla ett mål av allmänt intresse och vara proportionell mot det legitima mål som eftersträvas.

Det är även viktigt att kartlägga om Myndigheten för romska frågor kommer att samla in och behandla personuppgifter som avslöjar etniskt ursprung och uppgifter om hälsa, som är så kallade känsliga personuppgifter enligt artikel 9.1 i EU:s dataskyddsförordning¹. Behandling av sådana uppgifter är som huvudregel förbjuden, och måste omfattas av något av undantagen i artikel 9.2 i dataskyddsförordningen för att den ska få genomföras. Flera av undantagen i artikel 9.2 i dataskyddsförordningen kräver komplettering i unionsrätt eller nationell rätt. Om behandlingen grundar sig på artikel 9.2 g i dataskyddsförordningen ska de kompletterande bestämmelserna även innehålla bestämmelser om lämpliga och särskilda åtgärder för att säkerställa den registrerades grundläggande rättigheter och intressen.

För det fall att förslaget i skrivelsen kommer att resultera i ny lagstiftning krävs en integritetsanalys som visar att myndigheternas behandling av personuppgifter står i proportion till integritetsintrånget, innefattande en analys bland annat av vilka personuppgifter som ska behandlas och vilken nationell reglering som behövs för att uppfylla kraven i dataskyddsförordningen. Genom proportionalitetsbedömningen ska den konkreta behandling som föreslås beaktas, för att bedöma om lagstiftningen är proportionell mot de legitima mål som eftersträvas.

Datainspektionen efterfrågar i det fortsatta arbetet således en kartläggning av vilka personuppgifter som myndigheten kommer behandla, ett tydligt utpekande av de rättsliga grunderna och en analys som visar att lagstiftningen är såväl proportionell mot de legitima mål som eftersträvas, som så tydlig, precis och förutsägbar som förordningen kräver.

Detta beslut har fattats av enhetschefen Katarina Tullstedt efter föredragning av Stina Almström.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

Katarina Tullstedt, 2019-10-31 (Det här är en elektronisk signatur)